

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาความรู้ และทักษะในวิชาชีพของนิสิตเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ศึกษาเฉพาะกรณีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Factors Influencing Knowledge and skill Development in Profession of Students for Asean Community: A Case Study of Kasetsart University.

วรวรรณ ดวงแข¹ และ งามลมัย พิวเหลือง²

Worawon Doungkhae¹ and Ngamlamai Piolueang²

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ทักษะชีวิต การสนับสนุนทางสังคม และการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของนิสิตที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาชีพตามความต้องการของประชาคมอาเซียน และ อิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ทักษะชีวิต การสนับสนุนทางสังคม ที่มีต่อการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของนิสิตที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาชีพตามความต้องการของประชาคมอาเซียน เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตที่กำลังศึกษาในวิชาชีพตามความต้องการของประชาคมอาเซียน จำนวน 1,200 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการศึกษามีดังนี้ นิสิตมีระดับทักษะชีวิต การสนับสนุนทางสังคม และการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ส่วนความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับปานกลาง การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนพบว่า ความสามารถในการใช้ภาษา การสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสารจากมหาวิทยาลัย ทักษะชีวิตด้านการตระหนักรู้ในตนเอง การสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลประเมินจากมหาวิทยาลัย ทักษะชีวิตด้านการแก้ปัญหา การสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสารจากครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์จากครอบครัว ทักษะชีวิตด้านการมีปฏิสัมพันธ์ มีอิทธิพลต่อการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถอธิบายได้ร้อยละ 41.5 ($R^2 = .415$)

คำสำคัญ: ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ทักษะชีวิต การสนับสนุนทางสังคม การพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

¹วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

¹Master of science (Community Psychology) Kasetsart University

E-mail: kaew_kitty_25@hotmail.com

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

²Assistant Professor. Department of Psychology, Faculty of Social Sciences Kasetsart University. Thesis Advisor

E-mail: fsocnmp@ku.ac.th

Abstract

The objectives of this study were as follows. Firstly, to study the personal factors, knowledge of ASEAN community, life skills, social support, and self development of students studying in professions with ASEAN community need, secondly, to analyze the influence of knowledge of ASEAN community, life skills, social support, and self development of students studying in professions with ASEAN community need. The data were collected from 1,200 students studying in professions with ASEAN community need. The research instrument was the questionnaire. The data were analyzed by using statistical methods, including percentages, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis.

The results had the following conclusion. Firstly, the students' life skills, social support, and self development were at the rather high level while knowledge of ASEAN community was at the medium level. Secondly, The results from Stepwise method multiple regression analysis indicated that the independent variables that could predict self development of students studying in professions with ASEAN community need included ability to use the language, social support from university dimension in information support, life skills dimension in self awareness skills, social support from the university dimension in appraisal support, life skills dimension in problem-solving skills, social support from family in information support, social support from family in emotional support, and life skills in interactive skills had influences on self development of students studying in professional ASEAN community need at the statistical significance level of .05, and could predict it at 41.5 percents ($R^2 = .415$)

Keywords: knowledge of ASEAN community, life skills, social support, and self development of students studying in professional ASEAN community need

บทนำ

ในปี พ.ศ. 2558 ประเทศในกลุ่มอาเซียนมีการรวมตัวกันเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้น จะส่งผลต่อการเปิดเสรีภาพทางการค้า การลงทุน การเคลื่อนย้ายแรงงานที่มีฝีมือระหว่างประเทศสมาชิก ที่สำคัญจะส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาของอาเซียน ซึ่งมหาวิทยาลัยของไทยจะต้องมีการปรับตัว และเตรียมความพร้อม ในฐานะที่เป็นสถาบันการศึกษาอันเป็นบ่อเกิดแห่งสรรพวิชาและแหล่งผลิตบัณฑิตที่เป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญของประเทศ เพื่อให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาออกมาสู่โลกภายนอก หรืออยู่ในสังคมสามารถต่อสู้ด้านทานอุปสรรคของชีวิตได้ (ณภมล ปุญชเขตต์พิกุล และเป็รื่อง กิจรัตน์ภร, 2553)

ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการแข่งขัน กระบวนการศึกษาจำเป็นที่จะต้องเตรียมตัวนักเรียน นักศึกษาให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดแรงงาน สถาบันการศึกษาที่เน้นการวิจัย

คุณธรรมนำความรู้ การปรับตัวของนิสิต การได้รับการสนับสนุนทางสังคม ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญมากกับการศึกษาเราต้องเตรียมพร้อมทั้งด้านวิชาการและภาษาในอนาคตอันใกล้นี้เพื่อสามารถแข่งขันกับแรงงานต่างประเทศกำลังเข้ามาทำงานในประเทศไทยได้ ซึ่งจากความสำคัญนี้ มีหน่วยงานทางการศึกษาหลายแห่งได้เริ่มจากการเผยแพร่แนวทางและความรู้เพื่อให้ นิสิต สามารถวางแผนและเตรียมความพร้อมทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม (ตรีอิทธิดิษฐ์บรรจง และคณะ, 2554) ดังนั้นนิสิตต้องมีการเตรียมตนเองให้พร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงนั้นเพื่อมีความพร้อมและมีความสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจึงต้องมีการพัฒนาตนเอง (Self-Development) การพัฒนาปลูกสร้างคุณสมบัติ คุณสมบัตินิสัย เจตคติ ความสามารถ ความชำนาญ ความคิด ความรู้และ ความเข้าใจให้เกิดขึ้นในตนเอง เพื่อเป็น

ประโยชน์แก่ตนเองและสังคมอย่างสอดคล้องเหมาะสมกับความถนัด ความสนใจ ศักยภาพและความสามารถของตนเอง (พิสิทธิ์ สารวิจิตร, 2540: 83)

จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญในประเด็นดังกล่าวและมีความสนใจที่จะศึกษาอิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคลความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ทักษะชีวิต การสนับสนุนทางสังคม และการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของนิสิตระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาในวิชาชีพตามความต้องการของประชาคมอาเซียน ได้แก่ สาขาการบัญชี สาขาวิศวกรรมการบินและอวกาศ สาขาวิศวกรรมเคมีสาขาวิศวกรรมเครื่องกล สาขาวิศวกรรมไฟฟ้าเครื่องกลการผลิต สาขาวิศวกรรมโยธา-ทรัพยากรทางน้ำสาขาวิศวกรรม สาขาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม สาขาวิศวกรรมอุตสาหการ สาขาภูมิสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาวัสดุ สาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นพรัตน์วชิระ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของทรัพยากรมนุษย์ ที่จะเติบโตเพื่อช่วยกันพัฒนาประเทศ โดยยังไม่เคยมีผู้ศึกษามาก่อน และผลที่ได้จากการศึกษาจะเป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลที่จะเป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนานิสิต เพื่อก้าวเข้าสู่อาชีพที่ประชาคมอาเซียนต้องการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ทักษะชีวิต การสนับสนุนทางสังคม และการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของนิสิตที่กำลังศึกษาในวิชาชีพตามความต้องการของประชาคมอาเซียน
2. เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ทักษะชีวิต การสนับสนุนทางสังคม ที่ร่วมกันทำนายการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนิสิตที่กำลังศึกษาในวิชาชีพตามความต้องการของประชาคมอาเซียน

การทบทวนวรรณกรรมและแนวคิด

จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า โดยมีรายละเอียด ดังนี้

สาขาวิชาชีพในความต้องการของประชาคมอาเซียน หมายถึง สาขาวิชาชีพที่ประชาคมอาเซียนต้องการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือมี 7 สาขาด้วยกันคือ วิศวกรรม พยาบาล

สถาปัตยกรรม การสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และนักบัญชี ซึ่งเป็นผลมาจากการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 9 เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2547 ณ เกาะบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ได้กำหนดให้จัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมกัน (Mutual Recognition Arrangements : MRAs) ด้านคุณสมบัติในสาขาวิชาชีพหลัก เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายนักวิชาชีพ หรือแรงงานเชี่ยวชาญ หรือผู้มีความสามารถพิเศษของอาเซียนได้อย่างเสรี เป็นการเคลื่อนย้ายเฉพาะแรงงานฝีมือและต้องมีคุณสมบัติตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในข้อตกลงยอมรับร่วมกัน (MRAs)

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะชีวิต

ทักษะชีวิต คือ พฤติกรรมที่เป็นความสามารถในการดำรงชีวิตของบุคคล ที่ช่วยในการปรับตัวตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยเสริมสร้างการดำเนินชีวิตในด้านต่างๆ เพื่อให้พึ่งตนเองได้ ซึ่งผลของการมีทักษะชีวิตนั้นจะช่วยให้บุคคลรู้ความต้องการของตนเอง เข้าใจผู้อื่น และสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆที่เข้ามาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นความสามารถพื้นฐานที่บุคคลพึงมี ทั้งนี้เพื่อใช้ในการเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ WHO (1994) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การปรับตัวเป็นความสามารถที่แต่ละบุคคลในการเผชิญสิ่งต่างๆ ให้สามารถแสดงพฤติกรรมในทิศทางที่ถูกต้อง เมื่อเผชิญกับแรงบีบคั้น แรงกดดัน หรือแรงกระทบจากสภาวะแวดล้อมต่างๆ รอบตัว และสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข ผู้วิจัยจึงได้ใช้แนวคิดของ McGuire and Priestley (1981) ซึ่งแบ่งทักษะชีวิตออกเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ทักษะด้านการตระหนักรู้ในตนเอง ทักษะการมีปฏิสัมพันธ์ และทักษะการแก้ปัญหา

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม

จากแนวความคิดการสนับสนุนทางสังคมของ House (1981: 13-23) ที่กล่าวว่า การสนับสนุนทางสังคม คือ การที่บุคคลได้รับความรัก ความเอาใจใส่ การยกย่อง หรือการได้รับความช่วยเหลือในด้านต่างๆ จากบุคคลในกลุ่มหรือสังคมที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์ด้วย เช่น พ่อแม่ ญาติพี่น้อง ครูอาจารย์ และกลุ่มเพื่อน เป็นต้น ซึ่งผลของการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจะช่วยให้บุคคลได้ประเมินตนเองและปรับปรุงพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้นจากการทบทวนงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับผลของการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมต่างๆ ของบุคคล ส่วน

ใหญ่จะพบว่า การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจะทำให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรม จิตสำนึก หรือความคิดในด้านบวกมากขึ้น เช่น การศึกษาของ พิริยา เลิศมงคลนาม (2551) ที่ศึกษาถึงคุณธรรมของวัยรุ่นนิจิตอาสา พบว่ามีการสนับสนุนทางสังคมและคุณธรรมอยู่ในระดับสูง แสดงให้เห็นว่าการสนับสนุนทางสังคมมีผลต่อการตัดสินใจเชิงจริยธรรมของวัยรุ่นนิจิตอาสา ดังนั้น ในการศึกษาคั้งนี้ผู้วิจัยใช้แนวคิดการสนับสนุนทางสังคมโดยแบ่งออกเป็น การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และมหาวิทยาลัย ตามแนวคิดของ House (1981: 13-23) ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ การสนับสนุนด้านอารมณ์ การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร การสนับสนุนด้านเครื่องมือ สิ่งของ และการสนับสนุนด้านการประเมิน

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

การพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน หมายถึง พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกถึงความพยายามในการศึกษา เรียนรู้ ปรับเปลี่ยนตนเองให้ดีขึ้นด้วยตนเอง การที่บุคคลมีเป้าหมายในชีวิตที่ดีทั้งในปัจจุบันและอนาคต การพัฒนาตนเองจำเป็นต้องพัฒนาในทุกๆ ด้าน เปลี่ยนแปลงตนเองให้มีประสิทธิภาพ มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการทำงาน ซึ่งทิศทางการพัฒนาการศึกษาของไทยเพื่อเตรียมพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของ สวงน สุทธิเลิศอรุณ (2543) มาประยุกต์เป็นแนวคิดของผู้วิจัยซึ่งแบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบ คือ การพัฒนาด้านร่างกาย การพัฒนาด้านสังคม การพัฒนาด้านความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและประเทศสมาชิก และการพัฒนาด้านทักษะอาชีพ เนื่องจากผู้วิจัยเห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในด้านความรู้และความเข้าใจของนิสิต เพื่อวัดระดับความรู้ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของประชากรไทย ที่จะเติบโตเพื่อช่วยกันพัฒนาประเทศในอนาคต (จิรวรรณ บุญยเกียรติ, 2553)

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ นิสิตที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาชีววิทยาตามความต้องการของประชาคม

อาเซียนที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน รวมทั้งสิ้น 4,738 คน (ข้อมูลจากสำนักทะเบียนและประมวลผล 6 ธันวาคม 2556)

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ทักษะชีวิต การสนับสนุนทางสังคม ร่วมกันมีอิทธิพลต่อการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของนิสิตที่กำลังศึกษาในวิชาชีววิทยาตามความต้องการของประชาคมอาเซียน

วิธีดำเนินการวิจัย

จำนวนตัวอย่างจากนิสิตที่กำลังศึกษาในวิชาชีววิทยาตามความต้องการของประชาคมอาเซียน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน โดยใช้การคำนวณหา กลุ่มตัวอย่างจากโปรแกรม Power and Precision ของ Borenstein, Rothstein and Cohen (2001) คำนวณหา ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.03 มีตัวแปร ที่ศึกษารวมทั้งสิ้น จำนวน 28 ตัวแปร โดยเลือกใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอย พหุคูณแบบขั้นตอน และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น ภูมิตามสัดส่วนประชากร ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,200 คน จากนั้นผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เพื่อให้ได้ตามจำนวนนิสิตแต่ละสาขาวิชา

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ จากการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องแล้วได้นำแบบสอบถามมาทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เกี่ยวกับทักษะชีวิต มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .934 แบบสอบถามเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวและมหาวิทยาลัย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .970 และแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .944 เมื่อปรับปรุงแบบสอบถามแล้วจึงนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยติดต่อกับแต่ละคณะ นำแบบสอบถามไปแจกและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย**ข้อมูลทั่วไปของนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง**

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาซีพตามความต้องการของประชาคมอาเซียน จำนวน 1,200 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 50.83) มีพี่น้อง 2 คนเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 50.25) ครอบครัวมีรายได้ 35,001 – 50,000 บาท (ร้อยละ 27.75) บิดาประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 34.50) มารดาประกอบอาชีพราชการ/รัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 32.00)

การศึกษาของบิดาส่วนใหญ่อยู่ระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 50.33) การศึกษาของมารดาส่วนใหญ่อยู่ระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 53.41) นิสิตส่วนมากอยู่ในระดับชั้นปีที่ 4 (ร้อยละ 30.67) มีผลการเรียนอยู่ในระดับ 2.51 – 3.00 (ร้อยละ 32.16) กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตที่ศึกษาในสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์มากที่สุด (ร้อยละ 74.33) นิสิตมีการรับรู้ความสามารถใช้ภาษาอังกฤษของตนเองได้ในระดับ พอใช้ (ร้อยละ 70.83) และนิสิตมีการเข้าร่วมสมาชิกชมรมนิสิตในมหาวิทยาลัย จำนวน 769 คน ร้อยละ (64.08)

ตาราง 1 ระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ทักษะชีวิต การสนับสนุนทางสังคม และการพัฒนาตนเองของนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

(n = 1,200)

ตัวแปร	M	SD	ระดับ
ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน (20 ข้อ)	8.04	2.69	ปานกลาง¹
ทักษะชีวิต	3.94	0.91	ค่อนข้างสูง²
- ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง	3.93	0.61	ค่อนข้างสูง
- ด้านการมีปฏิสัมพันธ์	3.95	0.57	ค่อนข้างสูง
- ด้านการแก้ปัญหา	3.95	0.54	ค่อนข้างสูง
การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว	4.06	0.6	ค่อนข้างสูง²
- การสนับสนุนด้านอารมณ์	4.10	0.63	ค่อนข้างสูง
- การสนับสนุนด้านการประเมิน	4.07	0.69	ค่อนข้างสูง
- การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร	3.97	0.72	ค่อนข้างสูง
- การสนับสนุนด้านเครื่องมือสิ่งของ	4.11	0.69	ค่อนข้างสูง
การสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัย	3.95	0.59	ค่อนข้างสูง²
- การสนับสนุนด้านอารมณ์	3.98	0.65	ค่อนข้างสูง
- การสนับสนุนด้านการประเมิน	3.93	0.70	ค่อนข้างสูง
- การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร	3.92	0.65	ค่อนข้างสูง
- การสนับสนุนด้านเครื่องมือสิ่งของ	4.05	0.85	ค่อนข้างสูง
การพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.83	0.50	ค่อนข้างสูง²
- การพัฒนาตนเองด้านร่างกาย	4.07	0.62	ค่อนข้างสูง
- การพัฒนาตนเองด้านสังคม	4.09	0.62	ค่อนข้างสูง
- การพัฒนาตนเองด้านความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและประเทศสมาชิก	3.60	0.70	ค่อนข้างสูง
- การพัฒนาตนเองด้านทักษะอาชีพ	3.61	0.67	ค่อนข้างสูง

1 : เกณฑ์การวัด 0.00 – 5.00 ระดับต่ำ, 6.00 – 10.00 ระดับปานกลาง, 11.00 – 15.00 ระดับสูง

2 : เกณฑ์การวัด 1.00 – 1.80 ระดับต่ำมาก, 1.81 – 2.60 ระดับต่ำ, 2.61 – 3.40 ระดับปานกลาง, 3.41 – 4.20 ระดับค่อนข้างสูง, 4.21 – 5.00 ระดับสูง

จากตาราง 1 พบว่า นิสิตมีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 8.04$) ทักษะชีวิตของนิสิตอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($\bar{X} = 3.94$) การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวของนิสิตอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($\bar{X} = 4.06$) การสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยของนิสิตอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($\bar{X} = 3.95$) และ การพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนิสิตอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($\bar{X} = 3.83$)

การทดสอบสมมติฐาน

จากข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ จะต้องมีการทดสอบความเป็นอิสระต่อกันของตัวแปรอิสระทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษาซึ่งจากการทดสอบพบว่าตัวแปรอิสระทุกตัวมีความสัมพันธ์กันไม่เกิน .80 ทำให้สามารถใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

จากตาราง 2 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อพยากรณ์ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนิสิต พบว่า 8 ตัวแปร ได้แก่ การสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสารจากมหาวิทยาลัย ทักษะชีวิตด้านการตระหนักรู้ในตนเอง การสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลประเมินจากมหาวิทยาลัย ทักษะชีวิตด้านการแก้ปัญหาคือความสามารถในการใช้ภาษาของนิสิต การสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสารจากครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์จากครอบครัว และทักษะชีวิตด้านการมีปฏิสัมพันธ์ สามารถร่วมกันพยากรณ์การพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนิสิตได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และสามารถอธิบายได้ร้อยละ 41.5 ($R^2 = .415$)

สามารถพยากรณ์การพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนิสิตมาเขียนสมการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ มาเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบดังนี้

ตาราง 2 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนิสิต*

ตัวแปรพยากรณ์	b	SEb	Beta	t	p-value
1. การสนับสนุนทางสังคม ด้านข้อมูลข่าวสารจากมหาวิทยาลัย (ssu3)	0.145	0.028	0.187	5.138	.000
2. ทักษะชีวิต ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง (ls1)	0.157	0.029	0.190	5.353	.000
3. การสนับสนุนทางสังคม ด้านข้อมูลประเมินจากมหาวิทยาลัย (ssu2)	0.107	0.026	0.148	4.184	.000
4. ทักษะชีวิต ด้านการแก้ปัญหา (ls3)	0.120	0.035	0.128	3.457	.001
5. การรับรู้ตนเองในความสามารถในการใช้ภาษาของนิสิต (Eng)	0.072	0.021	0.077	3.431	.001
6. การสนับสนุนทางสังคม ด้านข้อมูลข่าวสารจากครอบครัว (ssf3)	0.073	0.021	0.105	3.427	.001
7. การสนับสนุนทางสังคม ด้านอารมณ์จากครอบครัว (ssf1)	-0.082	0.027	-0.103	-3.072	.002
8. ทักษะชีวิต ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ (ls2)	0.088	0.033	0.101	2.659	.008
ค่าคงที่ (a)	1.354				
$R = .644$ $R^2 = .415$ $R^2_{adj} = .411$ $F = 105.734$ $Sig = .000$					

*กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

$$Sd = 1.354 + .145 (ssu3) + .157 (ls1) + .107 (ssu2) + .120 (ls3) + .072 (eng) + .073 (ssf3) - .082 (ssf1) + .088 (ls2)$$

เมื่อพิจารณาในตารางที่ 2 จากสมการพยากรณ์ การพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนิสิต พบว่า ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานในการพยากรณ์ การพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้ดีที่สุดคือ ทักษะชีวิตด้านการตระหนักรู้ในตนเอง รองลงมาคือ การสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสารจากมหาวิทยาลัย การสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลประเมินจากมหาวิทยาลัย ทักษะชีวิตด้านการแก้ปัญหา การสนับสนุนทางสังคมด้าน ข้อมูลข่าวสารจากครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมด้าน อารมณ์จากครอบครัว ทักษะชีวิตด้านการมีปฏิสัมพันธ์ การรับรู้ตนเองในความสามารถในการใช้ภาษาของนิสิต ตามลำดับ

อภิปรายผล

การพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ผลการศึกษาพบว่า นิสิตมีการพัฒนาตนเองเพื่อสู่ประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($\bar{X} = 3.83$) ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนิสิต จะต้องมีการเตรียมความพร้อมเพื่อ ออกแข่งขันในโลกของตลาดแรงงาน ซึ่งจะเข้าร่วมประชาคมอาเซียนที่จะเปิดตลาดแรงงานเสรีในประเทศสมาชิก การพัฒนาตนเองเพื่อทำให้มีคุณลักษณะที่ดีจึงเป็นหนึ่งใน กระบวนการที่นิสิตพึงกระทำ (สงวน สุทธิเลิศอรุณ, 2543: 149) การพัฒนาตนเองด้านร่างกาย และสังคม ในที่นี้รวม ไปถึงการพัฒนาเรื่องของบุคลิกลักษณะ การปรับปรุงตน เพื่อรักษาสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น เพื่อให้ตนมีความสามารถ ในการดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ส่วนการพัฒนา ตนเองด้านความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและด้าน ทักษะการเคลื่อนย้ายนักวิชาชีพในประชาคมอาเซียน ใน ที่นี้คือ การที่นิสิตรู้จักแสวงหาความรู้ให้กับตนเองสนใจใน ความรู้ใหม่ๆ เข้าร่วม ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับประชาอาเซียน การพัฒนาตนเองตามความหมายข้างต้นนั้นจึงเป็นสิ่งที่ ทำให้นิสิตมีการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ทำให้ตนเอง มีความโดดเด่นในเรื่องความรู้ สามารถที่จะทำงานร่วมกับ ผู้อื่นในสังคมใหม่ๆ ได้ ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้เป็นที่ต้องการ ของตลาดแรงงาน ซึ่งจะเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปลายปี พ.ศ. 2558 นี้

ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

ผลการศึกษาพบว่า นิสิตมีความรู้เกี่ยวกับประชาคม อาเซียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 8.04$) ทั้งนี้อาจเนื่อง มาจาก ในประเทศยังไม่มีความตื่นตัวในการเข้าสู่ประชาคม อาเซียนมากนัก อีกทั้งการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารนั้นอาจ จะยังไม่เพียงพอ รวมถึงนิสิตยังขาดความกระตือรือร้นและ ความใส่ใจในการหาข้อมูลเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน จึง ทำให้นิสิตยังมีความรู้ไม่เพียงพอ สถาบันการศึกษา จึงควร มีส่วนร่วมและรับผิดชอบต่อการพัฒนาการศึกษา เพื่อให้ การศึกษาเป็นกลไกหลักของการพัฒนาคน นำไปสู่สังคมที่ มีคุณภาพและการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน รวมถึงแนวทาง การแก้ปัญหาการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนา บทบาทการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบจากทุกส่วนของ สังคมที่มีต่อการศึกษา โดยให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทางการศึกษาที่เหมาะสม และมีเป้าหมาย ปลายทางเดียวกัน คือ การพัฒนาคน ให้เป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม เป็น คนเก่ง มีศักยภาพ สามารถปรับตัวและดำเนินชีวิตได้อย่าง มีความสุข ซึ่งเป็น การสนองตอบการเตรียมพร้อม และการนำประเทศเข้าสู่สังคมและเศรษฐกิจฐานความรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

ทักษะชีวิต

ผลการศึกษาพบว่า นิสิตมีระดับทักษะชีวิตอยู่ใน ระดับค่อนข้างสูง ($\bar{X} = 3.94$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นิสิตได้ รับความช่วยเหลือ แนวทางการปฏิบัติตัวในสังคม และ ทักษะต่างๆ ในการดำรงชีวิตจากครอบครัว ครูอาจารย์ ทำให้นิสิตรับรู้บทบาทหน้าที่ของตนเองมากขึ้น มีการ ยอมรับและพอใจในสิ่งที่ตนเองเป็น นอกจากนี้นิสิตยังมิ การปฏิสัมพันธ์กันในรูปแบบต่างๆ เช่นการพบปะพูดคุย และการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ มีการแสดงความคิดเห็นอก เห็นใจซึ่งกันและกัน ให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิด ปัญหา ทำให้นิสิตสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคม และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างดี สามารถกำหนด เป้าหมายและวางแผนชีวิตของตนเอง ตลอดจนรู้จักการใช้ เหตุผลในการแก้ไขปัญหาที่ผ่านเข้ามาในชีวิตได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์ (2540: 8) ที่อธิบายไว้ว่า ทักษะชีวิตเป็นความสามารถ พื้นฐาน เพื่อใช้ในการเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น

และใช้เป็นหลักในการเลือกทางดำเนินชีวิตในสังคมให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลต่อการปรับตัวในอนาคต ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม จริยธรรม และปัญหาสังคมในด้านต่างๆ ประกอบด้วย ความรู้ เจตคติ ในการที่จะจัดการกับปัญหาต่างๆ ตัวในสภาพสังคมปัจจุบัน

การสนับสนุนทางสังคม

ผลการศึกษาพบว่า นิสิตมีการรับรู้ถึงการได้รับการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับค่อนข้างสูงซึ่งได้แบ่งเป็นการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว ($\bar{X} = 4.06$) และการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.95$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนิสิตได้รับข้อมูล คำแนะนำ คำปรึกษา คำตักเตือน จากบุคคลในครอบครัว กลุ่มเพื่อน หรือครูอาจารย์ เกี่ยวกับการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งเป็นประโยชน์ในการนำมาปรับปรุงพฤติกรรมตนเองให้เป็นที่ต้องการของสังคมมากขึ้น (Jacobson, 1986) รวมทั้งการได้รับคำ ยกย่องชมเชยจากครอบครัว เพื่อนๆ หรือครูอาจารย์ จากการทำนิสิตมีการพัฒนาตนเองในทางที่ดีขึ้น เป็นเสมือนการได้รับแรงเสริมทางบวก ทำให้มีกำลังใจในการแสดงพฤติกรรมที่ดีต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ Pender (1996) ที่กล่าวว่า การสนับสนุนทางสังคม คือ การที่บุคคลได้รับการสนับสนุนในด้านต่างๆ จากกลุ่มคนในระบบสังคม บุคคลจะรู้สึกว่าคุณค่าของตัวเองได้รับความรัก การยกย่อง เห็นคุณค่าในตนเองและรู้สึกถึงความต้องการของผู้อื่น ซึ่งส่งผลให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม

การทดสอบสมมติฐาน พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของนิสิตที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาชีพตามความต้องการของประชาคมอาเซียน คือ

1. การสนับสนุนทางสังคม ด้านข้อมูลข่าวสารจากมหาวิทยาลัย มีอิทธิพลทางบวกต่อการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ถ้านิสิตได้รับการสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสารจากมหาวิทยาลัยสูง จะส่งผลให้การพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสูงขึ้นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตได้รับข้อมูลและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จากเพื่อนและครูอาจารย์ ทำให้นิสิตสามารถนำข้อมูลที่ได้นำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และนำมา

ปรับปรุงพฤติกรรมตนเองให้เป็นที่ต้องการของสังคมมากขึ้น (House, 1981)

2. ทักษะชีวิตด้านการตระหนักรู้ในตนเอง มีอิทธิพลทางบวกต่อการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ถ้านิสิตมีทักษะชีวิตด้านการตระหนักรู้ในตนเองสูง จะส่งผลให้การพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสูงขึ้นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตสามารถยอมรับในบุคลิกลักษณะเด่น ลักษณะด้อยของตนเอง สิ่งที่ตนปรารถนา และสิ่งที่ตนไม่พึงปรารถนา การพัฒนาในการตระหนักรู้ของนิสิตสามารถช่วยให้นิสิตยอมรับได้เมื่อนิสิตรู้สึกเครียด หรืออยู่ภายใต้ความกดดันได้ ซึ่งสอดคล้องกับ บุญญ์ภู่ เลหะทองทิพย์ และรุ่งกานต์ ศรีลัมพ์ (2541) กล่าวว่า ทักษะชีวิตเป็นความสามารถพื้นฐานของบุคคลในการปรับตัว ในการเผชิญปัญหาต่างๆ ที่อยู่รอบตัวในสภาพสังคมปัจจุบัน และเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การสนับสนุนทางสังคมด้านการประเมินจากมหาวิทยาลัย มีอิทธิพลทางบวกต่อการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ถ้านิสิตมีการสนับสนุนทางสังคมด้านการประเมินจากมหาวิทยาลัยสูง จะส่งผลให้การพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสูงขึ้นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตได้รับข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทำให้นิสิตนำข้อมูลที่ไปประเมินเปรียบเทียบพฤติกรรมตนเอง และยอมรับสิ่งที่ตนได้แสดงออกมา ซึ่งจะส่งผลต่อความมั่นใจในการเปรียบเทียบตนเองกับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับ Pender, Murdaugh and Parsons (2001) กล่าวว่า การสนับสนุนทางสังคมจะช่วยสะท้อนและยืนยันผลของการกระทำของบุคคล นำไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ สังคมยอมรับได้ ตลอดจนคาดคะเนเหตุการณ์ที่อาจเกิดจากการกระทำดังกล่าว

4. ทักษะชีวิตด้านการแก้ปัญหา มีอิทธิพลทางบวกต่อการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ถ้านิสิตมีทักษะชีวิตด้านการแก้ปัญหาสูง จะส่งผลให้การพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสูงขึ้นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นิสิตคิดว่าในทุกๆ ปัญหาที่มีทางออก นิสิตจึงมีการคิดวิเคราะห์ วางแผน ข้อมูลก่อนการตัดสินใจ เพื่อหาวิธีที่ดีที่สุดในการแก้ไขปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพของ

Bloom (1956) กล่าวถึงลักษณะของการตัดสินใจแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ การเข้าถึงตัวปัญหาอย่างถ่องแท้ มีข้อมูลและความรู้เพียงพอสำหรับการแก้ปัญหา มีความพร้อมและวิธีการแก้ปัญหาที่ดี เชื่อมั่นในตัวเอง มั่นใจว่าทุกปัญหาที่มีทางออก และสามารถแก้ปัญหา นั้นได้ พร้อมยอมรับผลที่เกิดจากการตัดสินใจและการกระทำ

5. การรับรู้ตนเองในความสามารถในการใช้ภาษามีอิทธิพลทางบวกต่อการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ถ้านิสิตมีความสามารถในการใช้ภาษาเพิ่มสูงขึ้น ก็จะทำให้ นิสิตมีการพัฒนาตนเองในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการเตรียมความพร้อมทางด้านภาษาอังกฤษนั้น ทำให้ นิสิตได้เปรียบในการปรับตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่มีการเปิดเสรีทางการศึกษา และแรงงานสากลมากยิ่งขึ้น โดยมีแนวคิดที่ว่า นักเรียน นักศึกษา ประชาชน ควรมีทักษะที่เหมาะสมเพื่อเตรียมความพร้อมทางด้านภาษาอังกฤษ ภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน ทักษะความชำนาญที่สอดคล้องกับการปรับตัว การเพิ่มโอกาสการทำงาน และการปรับตัวกับมาตรฐานการทำงานที่เป็นสากล (ชินวรณ์ บุญยเกียรติ, 2553)

6. การสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสารจากครอบครัว มีอิทธิพลทางบวกต่อการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ถ้านิสิตมีการสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสารจากครอบครัวสูง จะส่งผลให้การพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสูงขึ้นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการได้รับข้อมูลข่าวสาร คำแนะนำ คำปรึกษา และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่างๆ จากบุคคลรอบข้าง ทำให้ นิสิตสามารถนำสิ่งเหล่านี้มาพัฒนาตนเองในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน นอกจากนี้การได้รับการสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสารยังทำให้ นิสิตสามารถนำมาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของตนได้ ดังที่ Pender, Murdaugh and parsons (2001: 239) กล่าวว่า การสนับสนุนทางด้านข้อมูลข่าวสาร เป็นการให้ข้อมูลข่าวสาร การให้ความช่วยเหลือสนับสนุนบุคคลให้เกิดความเข้าใจว่าควรทำอะไร ถึงจะมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อตนเอง

7. การสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์จากครอบครัว มีอิทธิพลทางลบต่อการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ถ้านิสิตมีการสนับสนุน

ทางสังคมด้านอารมณ์จากครอบครัวสูง จะส่งผลให้การพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนลดลง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นิสิตได้รับคำชมเชย กำลังใจหรือได้รับการยอมรับจากครอบครัวมากเกินไป จึงอาจทำให้รู้สึกที่ไม่จำเป็นต้องพัฒนาตนเองก็จะได้รับความรัก การยอมรับจากบุคคลอื่น ซึ่งสอดคล้องกับ แพง ชินพงศ์ (2557) ที่อธิบายว่า พ่อแม่ที่รักและตามใจลูกจนเกินไปมักจะหลงลูกมากจนกระทั่งมองว่าลูกตนเองดีกว่าคนอื่น ๆ เสมอ และยกยอลูกมากจนเกินควร ทำให้ลูกมีนิสัยหลงตนเองคิดว่าตนเองเหนือกว่าคนอื่น เวลาทำอะไรผิดพลาดก็จะไม่ยอมรับความผิด แต่จะโทษคนอื่น ทำให้ไม่มีการพัฒนาตนเองและไม่เป็นที่ต้องการในสังคม

8. ทักษะชีวิตด้านการมีปฏิสัมพันธ์ มีอิทธิพลทางบวกต่อการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ถ้านิสิตมีทักษะชีวิตด้านการมีปฏิสัมพันธ์สูง จะส่งผลให้การพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสูงขึ้นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ทักษะชีวิตด้านการมีปฏิสัมพันธ์ ส่งผลให้นิสิตมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น ทำให้รับรู้ เข้าใจ อารมณ์และพฤติกรรมที่ดีของบุคคลอื่น สามารถนำมาปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น ดังที่ จำรัส ดั่งสุวรรณ (2527: 6-7) กล่าวว่า ในการทำงานจำเป็นจะต้องติดต่อในการขอความร่วมมือจากผู้ร่วมงานในหน่วยงาน และติดต่อกับบุคคลภายนอกจึงต้องมีปฏิสัมพันธ์ ซึ่งผลวิจัยพบว่า สาเหตุที่ทำให้บุคคลล้มเหลวในการทำงาน ไม่ได้เลื่อนฐานะ ถูกปลดออกจากงาน เพราะขาดความสามารถในการเข้ากับบุคคลมากกว่าขาดความรู้

ข้อเสนอแนะ:

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นทางมหาวิทยาลัย ควรมีการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อให้ นิสิตมีความรู้ในประเทศสมาชิก สามารถปรับตัวในสังคมที่เปิดเสรี และทำให้ นิสิตสามารถพัฒนาตนเองได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งหาก นิสิตมีความรู้และให้ความสำคัญเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนนั้น ก็น่าจะเป็นการส่งเสริมให้นิสิตปรับตัวและอยู่ร่วมกับสังคมได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งการพัฒนาการมีส่วนร่วมกิจกรรมของ นิสิตอาจทำได้ดังนี้

1.1 มหาวิทยาลัยควรมีการพัฒนาทักษะความสามารถด้านภาษาอังกฤษ และภาษาในประเทศสมาชิกอาเซียน โดยการพัฒนาวีธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้สามารถสื่อสาร และนำไปใช้ได้จริง ในชีวิตประจำวัน

1.2 การสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยการจัดสถานที่สำหรับมุมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนโดยเฉพาะ จัดสถานที่ให้มีความสะอาด น่าอยู่ ปลอดภัย และจัดสรรให้เพียงพอต่อความต้องการการเรียนรู้

1.3 สร้างแรงจูงใจให้นิสิตมีความต้องการเข้ามาเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน โดยการชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการเรียนรู้ในอาเซียนว่าจะส่งผลดีต่อนิสิตอย่างไร และจะได้รับประโยชน์อะไรบ้าง ซึ่งการสร้างแรงจูงใจอาจทำได้โดยการให้อาจารย์ที่สอนแต่ละรายวิชาเป็นผู้ชี้แนะหรือให้คำแนะนำสนับสนุน

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า ทักษะชีวิตโดยรวมและรายด้าน ซึ่งได้แก่ ทักษะชีวิตด้านการตระหนักรู้ในตนเอง ทักษะชีวิตด้านการมีปฏิสัมพันธ์ และทักษะชีวิตด้านการแก้ปัญหา อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ทั้งนี้เพื่อให้นิสิตมีการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเพิ่มมากขึ้น โดยมหาวิทยาลัย หรือองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องเข้ามามีบทบาทฝึกฝนในด้านการคิด การตัดสินใจ และการปรับตัวของนิสิต โดยการนำทักษะชีวิตแทรกไปในการเรียนการสอน ตลอดจนการทำกิจกรรมเพื่อให้นิสิตมีพลังเสริมสร้างให้กับตนเอง

3. จากผลการวิจัยพบว่า การสนับสนุนทางสังคม ทั้งจากครอบครัวและมหาวิทยาลัย ซึ่งได้แก่ การสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์ การสนับสนุนทางสังคมด้านการประเมิน การสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสาร และการสนับสนุนทางสังคมด้านเครื่องมือสิ่งของ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง แสดงให้เห็นว่า การสนับสนุนทางสังคมทั้งทางครอบครัวและมหาวิทยาลัยมีส่วนสำคัญในการอบรมสั่งสอนให้นิสิตรู้จักการปรับปรุง พัฒนาตนเองในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากยิ่งขึ้น โดยมหาวิทยาลัยควรมีการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์กับนิสิต ทั้งนี้สามารถทำได้ดังนี้

3.1 การสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนลงในรายวิชาบูรณาการหรือวิชาพื้นฐาน

3.2 มหาวิทยาลัยควรมีการจัดกิจกรรมอบรมสัมมนา เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เพื่อสร้างความตระหนักในการพัฒนาตนเองของนิสิต

3.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมมือกัน ผนึก ส่งเสริมให้ครอบครัวและมหาวิทยาลัยตระหนักถึงความสำคัญของการสนับสนุนส่งเสริมให้นิสิตมีการพัฒนาตนเองในเรื่องความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน โดยใช้สื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต หรือหนังสือ เป็นต้น

4. จากผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ซึ่งได้แก่ การพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนด้านร่างกาย ด้านสังคม ด้านความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและประเทศสมาชิก และด้านทักษะอาชีพ ซึ่งหมายถึงนิสิตมีการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งนี้เพื่อให้นิสิตมีการเตรียมความพร้อมมากยิ่งขึ้น โดยทางมหาวิทยาลัย หรือองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนช่วยเหลือ เผยแพร่ ข้อมูล เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนิสิตในการพัฒนาตนเองเพื่อให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในการเปิดเสรีทางการศึกษา ทางด้านอาชีพในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาในรายละเอียดของตัวแปรให้ละเอียดลึกกลงไป เช่น ปัจจัยส่วนบุคคลในด้านครอบครัวของนิสิต เป็นต้น ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่อาจจะมีผลต่อการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเพิ่มเติม เช่น การเพิ่มตัวแปร บุคลิกภาพ ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค ภาวะผู้นำ เป็นต้น เพื่อนำตัวแปรต่างๆ ต่อไปนี้มาพยากรณ์การพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่อไป เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มประชากรที่มีความใกล้เคียงกัน เช่น นิสิตที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาที่เป็นที่ต้องการของประชาคมอาเซียนในวิทยาเขตอื่นๆ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสถานศึกษาอื่นๆ และควรมีการศึกษาความต้องการที่แท้จริงของนิสิตว่ามีความต้องการเคลื่อนย้ายแรงงานวิชาชีพไปทำงานในอาเซียนมากน้อยเพียงใดเนื่องจากผู้วิจัยได้ทำการทำวิจัยเกี่ยวกับเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งเป็นเรื่องสมมุติเพราะยังไม่ได้มีการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

เอกสารอ้างอิง

- จำรัส ดวงสุวรรณ. 2527. *มนุษย์สัมพันธ์กับการแนะแนว*. กรุงเทพมหานคร: ธนะการพิมพ์. 2557
- ชินวรรณ บุญเกียรติ. 2553. *การเตรียมพร้อมด้านการศึกษาของไทย เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน บรรยายพิเศษเรื่อง* เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน
- ณกมล บุญเขตต์ทิกุล. 2553. *จับกระแสอาเซียน*. พิมพ์ครั้งที่ 1. สมุทรสาคร: ยูไนเต็ต โปรดักชั่น เพรส
- พิริยา เลิศมงคลนาม. 2551. *อิทธิพลของการทำหน้าที่ของครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมและการเห็นคุณค่าในตนเอง ที่มีต่อคุณธรรมของวัยรุ่นจิตอาสา: กรณีศึกษาโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดนนทบุรี*. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พิสิทธิ์ สารวิจิตร. 2540. “การพัฒนาตนเองกับการป้องกันปัญหาสุขภาพของตนและสังคม”. *วารสารบัณฑิตศึกษา*. 1 กันยายน 2540: 83-87.
- แพง ชินพงศ์. 2557. “เมื่อความรักของพ่อแม่กลายเป็นพิษ” (Online) www.astvmanager.com/QOL/ViewNews.aspx?NewsID=9570000132087&Html=1&CommentReferID=25779615&CommentReferNo=2&TabID=3&, 20 มกราคม 2558.
- ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานติ์. 2540. “หลักและวิธีการสอนทักษะชีวิต.” *กองบริการการศึกษา* 8(68): 8-228.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. 2543. *พฤติกรรมมนุษย์กับพัฒนาคน*. กรุงเทพมหานคร: อักษราพิพัฒน์. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2553. *การบรรยายทางวิชาการ เพื่อสร้างความตระหนักเรื่อง การก้าวสู่ประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพฯ: กลุ่มยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศ ศูนย์พัฒนาศึกษาระหว่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
- สำนักทะเบียนและประมวลผลมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2556. “ข้อมูลทางสถิติ” (Online) www.registrar.ku.ac.th, 6 ธันวาคม 2556.

Reference

- Bloom, Benjamin A. 1956. *Taxonomy of Education Objective Handbook I : Cognitive Domain*. New York : David Mc Kay Company.
- Boonyeam Trakulwong. 1985. *The series documents the teaching of medical sociology Unit 9–15 Sukhothai Thamthirat University*. Bangkok: Printing of chonpim. (In Thai)
- Borenstein, M, J. Cohen., and H. Rothstein. 2001. *Power and Precision* (Online). http://www.power-analysis.com/index_html?gclid=CNzC6lnK3pkCFYEvpAodGSObWA., December 26, 2013.
- Chinnaworn Boonyakiat. 2010. *The forthcoming study of Thailand for ASEAN community*. Special Lecture. November 11, 2010 (In Thai)
- House, J.S. 1981. *Social Work Stress and Social Support Reading*. MA: Addison – Wesley
- Jacobson, D.E. 1986. Types and timing of social support. *Journal of Health and Social Behavior* 27: 250-264
- James McGuire and Philip Priestley. 1981. *Life After School: A School Skills Curriculum*. New York: Pregamon International Library.

- Kaplan, B. H., J. C. Cassel and S. Gore. 1977. "Social Support and Health". *Medical Care*. 15 (May 1977): 50-51.
- Nakamon Poonchakettikul. 2010. *Trend To ASEAN*. 1st edition Samut Sakhon: United Productions Press (In Thai)
- Office of the Registrar, Kasetsart University. 2013. "Statistical data" (Online) www.registrar.ku.ac.th, December 6, 2013. (In Thai)
- Pender, N.J., Murdaugh, C.L., and Parsons, M.A. 2001. *Health Promotion in Nursing Practice*. 4th ed. New Jersey: Prentice Hall, Inc.
- Piriya Lertmonkolnam. 2008. Influences of family function, social support and self esteem on virtue of the young volunteer-spirits : a case study of the community hospitals in Nonthaburi province. Thesis. Bangkok: The Graduate School, Kasetsart University.
- Terp Sa-ngungkittipun. 2002. *Life Skills: Skills for happiness and success in life*. Bangkok: Printing of Chulalongkorn University. (In Thai)
- Sanguan Suttillertarun. 2000. *Human Behavior and Development*. Bangkok: Aksrspipat. Bangkok: Faculty of Education Chulalongkorn University. (In Thai)
- Smit Archavanitkul. 1991. *Self Development*. Bangkok: Dokya. (In Thai)
- Yongyut Wongpiromsan. 1997. "How to teach Life Skill" *Education Service Division* 8(68): 8-228 (In Thai)
- WHO. (1994). *Life skill education in schools*. Geneva : World Health Organization/Division of Mental Health.